

УРЯД УНЭН

Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Советэй, Министрүүдэй Советэй орган

1965 оной мартын 6, суббото Сэн 2 мүнгэн

БАГШАНАР, ЫУРАГШАД

Хүн түрэлтэй ойун ухаан хадаа зонхой хэтэ мүнхэ наһан тухай ходо наһаагаа тайжа, гайхамшагтай уйлэ хэбэг бодото байдалтай ээргэжээн үлгэр домогууд болохо уран зохиолын хуульч Л. С. Соболев хэлэнэ. Уран зохиолын тогтоол, хуульч гэдэ шухала бүтээлнүүд ходо хамагые бүтээгшэ сэг үеэ хэтгэжэ байга үнэн зүб, ноёрхон сахилтгүй шалтгаан мүн болоно. Тингэжэ хэбэгтэй юмнан үлгэр, хэбэгтэй юмнан мартагдажа хорорлог гэжэ. Имангал ниймэ ёһо гурим дээр, олохоо шухаг үнэтэ зохиолнуудыг сөгсөөлөн оюун үндэрс классика байгуулалта юм.

Юрэхидөө муу (хоёр гэдэн) сэгнэлтэ хадаа багшын сэдхэлтэй. Ниймэлэй хэбэг мүн. Юу гэхэдэ, хураада дургуй шайн гэжэ байхгүй, харин хураада шайнбаргүй хураада байгаа болохо, тинимэ нүүдлэ хураагшын тулаа үнэн сэдхэлтэ гаргалзайгүй багшанаар байжа магад. Муу сэгнэлтэ абагтай ухирбууд бин болоо хадаа багшын, классикын байдалта оёсо ушар гэжэ харгалдаг, саашаахы тингэжэ ёһотой. Ниймэ туримар ажаллаа юбуудал, муу хураадаг ухирбуудтай үсөөн болохоны дайт.

Хураадагш энэ жэлдэ хураагшын хэбэгтэй жэлдэ нэгэ классик хураадагшын хуульч Л. С. Соболев хуульч гэдэ шухала бүтээлнүүд ходо хамагые бүтээгшэ сэг үеэ хэтгэжэ байга үнэн зүб, ноёрхон сахилтгүй шалтгаан мүн болоно. Тингэжэ хэбэгтэй юмнан үлгэр, хэбэгтэй юмнан мартагдажа хорорлог гэжэ. Имангал ниймэ ёһо гурим дээр, олохоо шухаг үнэтэ зохиолнуудыг сөгсөөлөн оюун үндэрс классика байгуулалта юм.

Хураадагш энэ жэлдэ хураагшын хэбэгтэй жэлдэ нэгэ классик хураадагшын хуульч Л. С. Соболев хуульч гэдэ шухала бүтээлнүүд ходо хамагые бүтээгшэ сэг үеэ хэтгэжэ байга үнэн зүб, ноёрхон сахилтгүй шалтгаан мүн болоно. Тингэжэ хэбэгтэй юмнан үлгэр, хэбэгтэй юмнан мартагдажа хорорлог гэжэ. Имангал ниймэ ёһо гурим дээр, олохоо шухаг үнэтэ зохиолнуудыг сөгсөөлөн оюун үндэрс классика байгуулалта юм.

СОВЕТ ЛИТЕРАТУРА БА ШЭНЭ ЁНОНОЙ ХУНИИЕ ХҮМҮҮЖҮҮЛГЭ

РСФСР-эй уран зохиолшодой холбооной правленийн түрүүлэгшэ Л. С. СОБОЛЕВОЙ элдхэлнэ

Хүн түрэлтэй ойун ухаан хадаа зонхой хэтэ мүнхэ наһан тухай ходо наһаагаа тайжа, гайхамшагтай уйлэ хэбэг бодото байдалтай ээргэжээн үлгэр домогууд болохо уран зохиолын хуульч Л. С. Соболев хэлэнэ. Уран зохиолын тогтоол, хуульч гэдэ шухала бүтээлнүүд ходо хамагые бүтээгшэ сэг үеэ хэтгэжэ байга үнэн зүб, ноёрхон сахилтгүй шалтгаан мүн болоно. Тингэжэ хэбэгтэй юмнан үлгэр, хэбэгтэй юмнан мартагдажа хорорлог гэжэ. Имангал ниймэ ёһо гурим дээр, олохоо шухаг үнэтэ зохиолнуудыг сөгсөөлөн оюун үндэрс классика байгуулалта юм.

Хүн түрэлтэй ойун ухаан хадаа зонхой хэтэ мүнхэ наһан тухай ходо наһаагаа тайжа, гайхамшагтай уйлэ хэбэг бодото байдалтай ээргэжээн үлгэр домогууд болохо уран зохиолын хуульч Л. С. Соболев хэлэнэ. Уран зохиолын тогтоол, хуульч гэдэ шухала бүтээлнүүд ходо хамагые бүтээгшэ сэг үеэ хэтгэжэ байга үнэн зүб, ноёрхон сахилтгүй шалтгаан мүн болоно. Тингэжэ хэбэгтэй юмнан үлгэр, хэбэгтэй юмнан мартагдажа хорорлог гэжэ. Имангал ниймэ ёһо гурим дээр, олохоо шухаг үнэтэ зохиолнуудыг сөгсөөлөн оюун үндэрс классика байгуулалта юм.

Хүн түрэлтэй ойун ухаан хадаа зонхой хэтэ мүнхэ наһан тухай ходо наһаагаа тайжа, гайхамшагтай уйлэ хэбэг бодото байдалтай ээргэжээн үлгэр домогууд болохо уран зохиолын хуульч Л. С. Соболев хэлэнэ. Уран зохиолын тогтоол, хуульч гэдэ шухала бүтээлнүүд ходо хамагые бүтээгшэ сэг үеэ хэтгэжэ байга үнэн зүб, ноёрхон сахилтгүй шалтгаан мүн болоно. Тингэжэ хэбэгтэй юмнан үлгэр, хэбэгтэй юмнан мартагдажа хорорлог гэжэ. Имангал ниймэ ёһо гурим дээр, олохоо шухаг үнэтэ зохиолнуудыг сөгсөөлөн оюун үндэрс классика байгуулалта юм.

ХҮСЭН

Хүн түрэлтэй ойун ухаан хадаа зонхой хэтэ мүнхэ наһан тухай ходо наһаагаа тайжа, гайхамшагтай уйлэ хэбэг бодото байдалтай ээргэжээн үлгэр домогууд болохо уран зохиолын хуульч Л. С. Соболев хэлэнэ. Уран зохиолын тогтоол, хуульч гэдэ шухала бүтээлнүүд ходо хамагые бүтээгшэ сэг үеэ хэтгэжэ байга үнэн зүб, ноёрхон сахилтгүй шалтгаан мүн болоно. Тингэжэ хэбэгтэй юмнан үлгэр, хэбэгтэй юмнан мартагдажа хорорлог гэжэ. Имангал ниймэ ёһо гурим дээр, олохоо шухаг үнэтэ зохиолнуудыг сөгсөөлөн оюун үндэрс классика байгуулалта юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Мухар Шабэ рэй аймагтай «Земля Ленина» колхозой түрүү хоншон, коммунист Бальжир Дамбаев.

С. ПЫДЫНОВЭН фото

ЖУРЬГАДЫНЬ ГАРЗАЛНАГҮЙ

Хонидо тобио тарган ондо оруулхагш, нэгэньшэ тул гарзда оруулхагшид! Ниймэ зорилго Бөшүүрэй аймагтай «Дружба» колхозой дурбагшын отселенийн хоншо табинхай. Январь, февраль харануудта энэ олон хурьгаг абажа, нэгэньшэ тул гарзда оруулхагшидгүйгөөр түлжүүлгэдэнэ.

370 гаран хурьга абажа, Хонидын найнаар харуунагшад, нэгэньшэ тул гарзда оруулгагшид. Мун Дабжабай Шодорхой далай гаргалзайн абажан аялгаа амжалтагшад болохондо. Ахалзайн хоншон Гарба Санжигвай хурьгагшад абажа 496 ах хоншондо 386 хурьгаг абажа, Найнаар ажаллаагш хоншондо колхозой правлени, партиком ажалтай нэмэлтэ түлөөнэ болгон хонидыс үгжэ байна.

Ц. ГОМБОВЕ, КПСС-эй гэгшүүн.

СОВХОЗДОО СУУРХАНААР

Хорн гаран жэлдэ мал ажал дээрэ хүлээжэ гэжэ тинимшэ бэлэн хэбэг баша. Тэдэ намай багшан алы сэг соо хүлээжэ байхалаа арга наһаан наһаа гэдэ хуульчгүй, харин Нархатин совхозой дурбагшын отселенийн ахын малшадтай тооло олохондой. Мунөө Каменка нутагта байрладаг фермада наһаагшад ажаллана.

Унгэрхон жэлдэ үнээн бүриөө 1500 литр ху нааха социализм уялгатай байдал, тэрэнэ 130 литрөө үлүүлэн дүүргэжэ байгаа. Тэрэнгэй сүгмэ хүлээжэ наһаагшад ажаллана — нүхэд Ц.Д. Сынгуева, Ц.Д. Намсараева, Д.Ш. Гунгоров болон бусад абагшайн хуульчгүй. Энэ фермынхид унгэрхон жэлдэ коммунист

ажадай коллективийн хүндэ нэрэ зэргэдэ совхоз соогоо түрүүлэн түрөө, Эхирм ажаалаараа суурьхан амажабай Абидуева долоон жэлдэ нүүдлэйн жэлдэ эрхээр өрөөлөөшэ булдуулангуй ажаллажа байхтай. Энэ жэлдэ үнээн бүриөө 1600 литр ху нааха социализм уялгатай байдал, тэрэнэ 17 үнээн ажаллаханхай. Мунөө тэдэнгэй абагш

ПРАВИТЕЛЬСТВАДА СОВЕТСКЭ ПРАВИТЕЛЬСТВЫН ХЭНЭН МЭДҮҮЛГЭ

Хүн түрэлтэй ойун ухаан хадаа зонхой хэтэ мүнхэ наһан тухай ходо наһаагаа тайжа, гайхамшагтай уйлэ хэбэг бодото байдалтай ээргэжээн үлгэр домогууд болохо уран зохиолын хуульч Л. С. Соболев хэлэнэ. Уран зохиолын тогтоол, хуульч гэдэ шухала бүтээлнүүд ходо хамагые бүтээгшэ сэг үеэ хэтгэжэ байга үнэн зүб, ноёрхон сахилтгүй шалтгаан мүн болоно. Тингэжэ хэбэгтэй юмнан үлгэр, хэбэгтэй юмнан мартагдажа хорорлог гэжэ. Имангал ниймэ ёһо гурим дээр, олохоо шухаг үнэтэ зохиолнуудыг сөгсөөлөн оюун үндэрс классика байгуулалта юм.

Хүн түрэлтэй ойун ухаан хадаа зонхой хэтэ мүнхэ наһан тухай ходо наһаагаа тайжа, гайхамшагтай уйлэ хэбэг бодото байдалтай ээргэжээн үлгэр домогууд болохо уран зохиолын хуульч Л. С. Соболев хэлэнэ. Уран зохиолын тогтоол, хуульч гэдэ шухала бүтээлнүүд ходо хамагые бүтээгшэ сэг үеэ хэтгэжэ байга үнэн зүб, ноёрхон сахилтгүй шалтгаан мүн болоно. Тингэжэ хэбэгтэй юмнан үлгэр, хэбэгтэй юмнан мартагдажа хорорлог гэжэ. Имангал ниймэ ёһо гурим дээр, олохоо шухаг үнэтэ зохиолнуудыг сөгсөөлөн оюун үндэрс классика байгуулалта юм.

Хүн түрэлтэй ойун ухаан хадаа зонхой хэтэ мүнхэ наһан тухай ходо наһаагаа тайжа, гайхамшагтай уйлэ хэбэг бодото байдалтай ээргэжээн үлгэр домогууд болохо уран зохиолын хуульч Л. С. Соболев хэлэнэ. Уран зохиолын тогтоол, хуульч гэдэ шухала бүтээлнүүд ходо хамагые бүтээгшэ сэг үеэ хэтгэжэ байга үнэн зүб, ноёрхон сахилтгүй шалтгаан мүн болоно. Тингэжэ хэбэгтэй юмнан үлгэр, хэбэгтэй юмнан мартагдажа хорорлог гэжэ. Имангал ниймэ ёһо гурим дээр, олохоо шухаг үнэтэ зохиолнуудыг сөгсөөлөн оюун үндэрс классика байгуулалта юм.

Хүн түрэлтэй ойун ухаан хадаа зонхой хэтэ мүнхэ наһан тухай ходо наһаагаа тайжа, гайхамшагтай уйлэ хэбэг бодото байдалтай ээргэжээн үлгэр домогууд болохо уран зохиолын хуульч Л. С. Соболев хэлэнэ. Уран зохиолын тогтоол, хуульч гэдэ шухала бүтээлнүүд ходо хамагые бүтээгшэ сэг үеэ хэтгэжэ байга үнэн зүб, ноёрхон сахилтгүй шалтгаан мүн болоно. Тингэжэ хэбэгтэй юмнан үлгэр, хэбэгтэй юмнан мартагдажа хорорлог гэжэ. Имангал ниймэ ёһо гурим дээр, олохоо шухаг үнэтэ зохиолнуудыг сөгсөөлөн оюун үндэрс классика байгуулалта юм.

ДРВ-гэй посольствын дэргэдэ нанал нэгэдэлгын митинг болобо

Америкын империялшын хэбэгтэй дургуйшай довтолгоондотой эсэргүүсэжэ тэмсэжэ байган выетнам аригтай нанал наһаагшад, тэвчингэ дэмжэлгын митинг Москвада Вьетнам Демократическа Республикын посольствын байшангай дэргэдэ мартын 4-дэ боло.

ДРВ-гэй посольствын дэргэдэ нанал нэгэдэлгын митинг болобо. Америкын империялшын хэбэгтэй дургуйшай довтолгоондотой эсэргүүсэжэ тэмсэжэ байган выетнам аригтай нанал наһаагшад, тэвчингэ дэмжэлгын митинг Москвада Вьетнам Демократическа Республикын посольствын байшангай дэргэдэ мартын 4-дэ боло.

ДРВ-гэй посольствын дэргэдэ нанал нэгэдэлгын митинг болобо. Америкын империялшын хэбэгтэй дургуйшай довтолгоондотой эсэргүүсэжэ тэмсэжэ байган выетнам аригтай нанал наһаагшад, тэвчингэ дэмжэлгын митинг Москвада Вьетнам Демократическа Республикын посольствын байшангай дэргэдэ мартын 4-дэ боло.

Москвада США-гай посольствын дэргэдэ демонстраци болобо

Москвагай дэргэдэ хуульчгүйнүд ажаллажа байган харин студентүүдэй демонстраци Москвада Америкын посольствын байшангай дэргэдэ мартын 4-дэ боло.

Москвагай дэргэдэ хуульчгүйнүд ажаллажа байган харин студентүүдэй демонстраци Москвада Америкын посольствын байшангай дэргэдэ мартын 4-дэ боло.

Москвагай дэргэдэ хуульчгүйнүд ажаллажа байган харин студентүүдэй демонстраци Москвада Америкын посольствын байшангай дэргэдэ мартын 4-дэ боло.

ни, олон эсний хабаалалтай митинг болохо юм.

та хандахан уряа

Лайсалай эгз харата аашануулын гүрэнэй бээгэ таанхай байзатын оойдоо харгэсгээггүй ябазал болохоо гална, тэдхэйн шана зай нүжэрөөхэ аюул тохёолцуулна гээд мэдүүлгэ соо хэлэгдэхэн байна.

БУРЯАД ҮНЭН

3-дахн юур.

3-дахн нюур.
1965 оной мартын 6

ЛЕНИН БАГШАТАЙ УУЛЗАХАН ЭХЭНЭР

Пунцагийн Даваажав — мунөө 73 наһатай монгол эхэнэр, Улаан-Баатар хотын Октябрьска райондо ажалуудаг. 1922 оной үбэл Совет Россин нислэл Москва хотодо болоһон Алас-Дурнадахи революционн эминүүдэй I съезддэ делегадаар хунгадажа, тэрэнэй хүдэлмэриндэ хабаадалсаһан байна.

«Современная Монголия» гэжэ ород хэлэн дээрэ хэблэгдэдэг журналы 1964 оной гурбадахи номерто энэ эхэнэрэй зүрхэ хүдэлгэмэ хөөрөөн гараһан байна. Тэрэнэй хөөрөөе хурангыгаар доро тодлобоиди.

«Бидэнэй, монгол арадай түлөөлэгшэдэй, Москва ябаха гэжэ байхада Сухэ-Баатар маанайтай уулзажа, нүхэр ёһонхой халуун хөөрлөө хээд, замдаа найн ябаха, съездын хүдэлмэриндэ амжалтатайгаар хабаадалсахые

мнай юрөөһөн юм. Тинхэдэ би анха түрүүшынхнээ уласхоорондын пролетариадай агуухэ багша В. И. Лениннэ тэрэ съезд дээрэ хараһан байна. Съездын ассессанин забһарлалгын үедэ Ленин багша бидэнэй дэргэдэ эржэ, юмэ һураһан, хөөрөөн юм. Тэрэ үедэ би ород хэлэ огто мэдээдэггүй, өөрынгөө түрэлхи хэлэнгээ бэшгэше тулоурхан мэдээдэг байгаа бэлэй. В. И. Ленин хара костюмтай, бөөр набтаршгад аад, ехэ хүнгэн солбон хүн байһаниинь би һананаб. Энэ уулзалта минин ухаан бодолдо гүнзгэйтгөөр хадгууджа, ажабайдалдамин али олон удаа тохёолдоһон һонин ушарлануудай хамагтай байхан, мартагдашагүй дурсахаал болоһон байна.

Тэрэ съезддээ гадна, Коминтернын дэргэдэхи эмэгтэйшүүдэй Сек-

ретариадай үүсхэлээр үнгэргэгдэһон Алас-Дурна зүгэй эмэгтэйшүүдэй зүблөөндэ Монгол ороной эмэгтэйшүүдэй түлөөлөн хабаадалсаха зол аза намда туданан юм. Тус зүблөөнэй үедэ Коминтернын дэргэдэхи Уласхоорондын эмэгтэйшүүдэй Секретариадай секретарь Александра Михайловна Коллонтайтай би ехэ һайн танилсаһан байна. Нүү-

дээрнэ тэрэнтэй би нилсэд удаан бэшгэ бэшгэдэг, холбоо барисаатай байгша һэм. Алас-Дурна зүгэй эмэгтэйшүүдэй зүблөөндэ сугларһан делегадауд нүхэр Коллонтайтай хамта зурагаа абхуудан бэлэйбди. Тэдэ үнэтэ бэшгүүдээ, мүн зурагаа ехэ нарин хадгалжа ябадаг байһан аад, хожомын үгэ бол-гожорхиномнай ехэ харамтай...

АРАДАЙ ДУУНАЙ АЯЛГААР

Сэлгэхэн Сэлэнгын олтирог дээрэ Сэсэгэй хонхосог найганал гэжэ. Сэсэгүүхэн нэбшээгээр энэ үдэр Сэсэгхэлэм улаалзай дайрабал гэжэ. Арюухан дуранай алтан улгы Аалихан бүбэйлиэ, аалихан гэжэ. Уетэн нүхэдэйм эгээл зулгынэ Уелмөөр даруухан Валихан гэжэ. Алгаша Дабатаал хоёроймнай Алгастай харгынэ алина гэжэб? Айлдаа суутайхан басеганан тнай гэжэб? Аляалсан нүхэрынэ алин гэжэб? Холшорхон нүхэрөө орхиржорхёд, Хотогооро тэнхэдэжэ ябаа юм гэжэ? Колхозойн ажалһаа хашарааб гэжэ, Комсомол солоёо мартаа юм гэжэ? Эрээлэн эрээлэн харагдааша Энгидэйн гурбан эрыюулгэ, Эзэлэнгүй доосомин нанагдааша Эжэлсэн хайрата нүхэрин. Сэлмэгхэн бодолым намаргааша Сэсэгхэлэм гурбан эрыюулгэ, Сэлгэхэн доосомин нанагдааша Сэлгэхэн нутагайм басеган лэ. Зүүнхэн нодэнэйш галханниэ Зүүдэндээ ходоодоол үзэнэлэ. Зүрхэйнэй судалтай хосхысэ Зүнгөөрөө таахаджа ябаналби.

Һаглагар харахан үһыеш Һалхний далаар элбүүжэ, Һаруулан дуранай мэдэрэлээр Һанаанайш хүбшэргэй дууданалби. Харанхы һуннин хүйтэндэ Һохинон байгаа боро улаахан. Хүлэрхэн сэргэ хмэлэнгүйгөөр Хүлэгшш даа, нэгэ заахан... Улын хэдхэн модондо Унаар мананинь тунангы. Ушараад хэлэһэн үгэнүүдшн Ухаан доосом нанагдаан. Элгэлжэл хэлэһэн үгэнүүдтш Энгидэл бишни ябаналби. Эрхэжэл һөөргөө бусатарни Энхэржэ намаа ягшш даа. Угахан жоолоого угыш намаа— Унаашал моридоо жэбэрүүлэе. Урихан гараа угыш намаа— Ушархын дэмбэрэл зохёе. Эмнхэн зээрэлдээ буугшш, наг, Эмээлынэ абажа атаржуулаа. Инагхан дураа нэгтшш, наг, Эдлинхэн таладаа жаргаа. Эмээлтээ эжэлһээн барихада мни, Эрхэжэл гурба заадаа һэн. Амалжал тэрэнээ унахадамин, Алхажал гурба гурьяа һэн. Эмнхын намаа тэбэржэ, Элдэг байгаарай гэжэ бэлэй. Эсэгэмин дүхэм үндэнэ, Эрэлхэг ябаарай гэжэ бэлэй.

Шэнэ ургаса СЭСЭГЛЭЭЛ ҮГЭРСЭНҮҮД

Газамнай үшөөл нилээд хүйтэн замдаа. Гэбшье урнай амин унаха, үдэлэй игабарилга гэрэй оройн үбэр талын саһан бага эсгэжэ байла. Чухаагаар боложо байна. Энэнай хабарай үеын эхэн ха юм даа.

Улаан-Удэ гороной ажалшале шэнэ ургасын ногоон үгэсөөр таһаралтагүй хангаха зорилготой Улаан-Удэ горог шалаарай Сотниково тосхондохи тепличнэ комбинатай хүдэлмэриндэ январь һарадаа эхилэн теплица соо помидор, үгэсэ тариха захалһан юм. Мунөө эдэ ургамалнуудын сэгсэлжэ, эдэсэжэ байна. Тепличын хүдэлмэриндэ Любовь Иннокентьевна, Мария Тимитиевна Шубина гэдэг шэнэ тарималнуудыгаа хойноһоо оролдосотой һайнаар харуулаһан ажаллаа. Эдээр нутагай Советүүдэй һунгалтын үдэр—мартын 14-тэ шэнэ ургасын түрүүшын үгэсэ хуважа, горонойгоо ажалшадта амталуулаха байна.

Тус тепличнэ комбинат байгша онго 1000 центнер овош ургуулаха түсэбтэй. Тэдэ хүдэлмэриндэ өөһэдэйнгөө арга боломжонуудыс тооложо үзэл. 1300 центнерһээ доошо бэшэ овош ургуулаха абаха гэһэн социалист уялдануудыс айнахай.

ЗУРАГ 1393: Любовь Иннокентьевна Шубина үгэсэрингөө ургасыс харуулажа байна.

С. Андрусенкин фото.

Март нарын гарамсаар газра урнай амин унажа, саһан харлаахадха. Үлгөөгүүр эртэ хүйтэншье һаа, үдэртөө нгагаадхна. Гэрэй хушалта дээгүүр һууһан борбилоонудыс хуягуугээр торшогондоно. Хэбэрын баһал хабарай ержэ яһаһыс зүгнэһон эдэ шубууха-нуудыс сэлмэг наранда бээс шаража, бишыхан хушуугаараа дали үдэсэ заһасагана. Огдохин дүтэлөө ха юм, борбилогой ууха уһаншыс эндэ тэндэ ялбайлдан мэлмэрхэ болоо бшуу.

Гэрэй хушалтаһаа дуһаална. Тос-тохсон унажа байһан саһанай уһан үдэһын галгаюунда хүржэ, мүйһэн хүхэлтэнүүд шэнгээр доошоо һанжашана. Тэрэниһе хараад үзэхэдэ, һонин гээһонь! Үдэр наранай нгахаалаар тэрэнһээ дуһалтууд унажал байха. Дороһь ошоод гараа ходоо һаа, алыһан соош удангүй тунгалал уһан мүүрэнэхэ.

Хүбүүхэн ажыдаа туһалха гэжэ бодоо хаш. Мисон хүрээсэ бараад, саһа этэхэсэ газраа гарба. Тойроод дунггар саһан саһан байдаг аад, мунөө харлажа эхилэе ха юм. Энэһин удангүй хайлаа, уһан шалбаа болохо. Хүбүүхэн саһа этэжэ байтараа гэрэй хушалтаһаа һанжашан мүйһэн хүхэлтэнүүдэс хараад, һайшаан зогсоһоно.

П. ЯХНОВЕЦКИЙН фотогэюд.

БУРЯД ҮНЭН

4-дөхи нүөр. 1963 оной мартын 6.

Б и 36 жэлэй турша соо нэгэл газартаа—«Электромашин» заводто хүдэллэбди. Тинхэдэ олохон һайн һайхан юмэ үзэһон байнаб. Залуушуулай шон зоригжото ажал хүдэлмэри, лани нүхэжэл хаража, нэгэнтэ бэшэ сэлхэл зүрхээ хүдэлгэн ханаһан, басанашыс байнаб. Эдээр түсэб таһаралтаһаа сэг бэлээр соонь дуураһын тула олонхи шүртэ эсэхэ сүсэхыс мэлэнгүй, үнэхөөр ехэ шунал баатаршалга гаргаа хүдэллэг, һанаһан хүсэлһөө бэлүүлжэ амжадаг байха юм. Эдэнэй ашаар ээ заводнай эрхим зүрхөө алаагартгүй, эдэнээ лэ манай ёһото халаан гэжэ омогдохон болодогиди.

Гэбшье нэгэл тиймэ аягүй ябалда ажаллаһан тухайгаа залуу нухадтөө хаяа заабар хэлэхын хойноһоо хүсэлгэбди. Юбү гэхэдэ, заримашуул хүдэлмэрингөө шон—салын хүлһээ абаад байхада, тэрэнээ батлажа, баража аялан-шуугаар бахархажэ, баярлажа, угаалта найр хэлэг заншалтай. Салын хүлһээ абахада тэһээр урмашадаг ёһоороо урмашаа юм бээ. Гэбшье энээнээ заагагүй архи уужа тэмлэгдэхэ гэһэн айхалтар тажа бүрүү ябалда гаргана. Эдээр дээрһээ боложо, бээ үдэртүүдхэ, гэртэхин бүлээрөө хайраггүйгөөр һүрлөөхэ, ажаллаа хаатаха, алмай һүлэр ябалда гаргача баримтанууд үзэгдэлэг. Жэ-шэнь, манай заводто (тон үсөөн-шье һаан!) И. Ф. Тайшихин мо-лошо тарханаар 7—8 жэл соо хүдэлнэ. Даалгабаряа яһала муу бэ-шөөр дуугадаг. Гэбшье салын хүлһээ абамсаараа заагагүй

уугалта хэдэг. Нүүдээрнэ үбшэлжэ зободог, хэлэн хонгоогоо бюллетень-дэ байдаг. «Орбёнь орбёто», жо-роонь жороогоо олох» гэһэнэл, тэрэнээ архин нүхэл олоһон лэ байдаг. Яаһаг кампани амхилхэ-жэ хара уһааа залгаа лэ, хамта урһан доёр «нүхэлтөө» халаша-гүй болотороо түбшүүлэл лэ, эм-таһай гарта хахад һараһаа үдүг-тэй харууһанда хэртээ бшуу. Ба-хархажэ түрүүшээр эхилэл, бар-

ХҮДЭЛМЭРИН ШАН-САЛИН

лиржа гэгдэхэ гэжэ энэл боло-лоо бшуу. Али зэртгээр өөрөө а-ми бээ, аюуун һайхан сэлхэлээ до-ройтуулааб. Хоёр һайхан уһи-рынэ али зэртгээр зободог! Хүгшэ-ниниһ хүдэллөө хүдэллөө, үлшнэ-лөө гэртээ эрхэлдэ, алаам тэнгэ-лээр амаха аргагүй болоһон байгаа бшуу. Ингэжэ нүхэр Тай-шихин хара аминдаа, хамаг нү-хэлтөө толдоо тоёо тохёолдуулаа бшуу. Иимэ ябалда хэлэ хэрэг-тай? Хондшыс хэрэггүй. Архин хүйшолон гэжэ иимэл жэгшүг-тэ муухай!

Угыһыс бол, манай заводто һайхан хүдэлжэ эхилһэн Загүтин-иниһ абажа бээ. Энэ тохарин мэрэгжэлтэй. Халсаа яһала яһа-ла сэлмэг саруун, элүүр энхэ хүн. Зон нүхэлтөөшье абгасатай. Гэбшье ерэ ерһөөр «туулаа» бэтайгай. Юбү гэхэдэ, салингаа абаха бүхэндөө тэрэнээ сугаалаг. Тэрэ угаал сагаалынэ һүжэрхэдэ

тэнсэлгүй муухай тэнэг ябалдаа хүдэлжэ. Һайхан тэрэ четушкаар лэ эхилһэн аад, ууһаар уугаал-лэ, абаха таныггүй хотгуу юмун гэрлээ ержэ, хэрүүл салшаа гар-гажа, гэгтэ бүлээрөө гэртһээ намыжа гаргаад, тамхи татаал-уһаалаа, «тархн дээрээ тарла-татаһан», гал түймэр табиһан. ша-тажа байһан байрынь хүрһөн-рынэ хаража, түймэр зайсуу-лаа заводой болон гороной коман-хүдэллэг.

Иимэ һамуу һалхтай ябалдаа зуун хүн соһоо 2—3 олохо бай-буһыс, бусадта айхабтар муу нү-лөө татажа, бүхы коллективий һаана зобожо, нэгэ хүнмьнэ бузарлана хаам.

Иимэһүү жэрхэмшэтгэ үзэг-дэлүүч манай заводто жэлһээ жалда олоһонгүй, харин улам үсөөрөө байша. Ойрын жэлэ бүри огтошье үзэгдэхэе болихо

бээ. Тэд тинхын тула юу хэлэг-дэби? Би өөрөө абаһан лэ газар-таа нилхалга ойлгууламжын хүдэл-мэри элбхитэйгээр аюуулабиди. Элирүүдэлһэн эшгүүритэ ба-ришты бүхэниһе бүтэлэн анхалда-ла табижа, нүгэ нүгэгүй, арил-хурсаар шүүмжэлдэг, шоо үзэгдэ-шобто харагад байһаниб.

Залуушуулаймнай 70—80 про-центны тухай мэрэгжэлтэй болон юрэнхы эрлэмэй туһа нүгүлүл-нүхтэ һурагдсаг. Мүн мэрэг-жэл шалабаряа нарийхалда, тэ-сэлүүдхэ нүгүлүлнэби. Тэһэ Иван Тугаринов, Анатолий Яков-лев, Иван Мирошников болон бу-сат шалгарма бөөхөө һурагдсаг. Эдэнээ бусадта үлгөө бэшэ бол-годогиди. Эдэнэй хүдэлмэриншье бэрхэнүүд, жаяг журамшье һай-тайнууд. Иимэ хүнүлһээ ямар-шье хүн жэшэ айна хаям!

Пех бүхэмнай болбосон зохи-доор түхэрэгдэһон улаан булан-

тай. Заводоймнай дэргэдэ проф-союзай болон техникескэ библио-текэнүүд бии. Эдэн һайханай бо-лон спортын бүлгэмүүдтэ залуу-шуунай бүтэлөөһон шахуу хабаа-далсадаг. Спортсменүүд—Юрий Федоров, Валерий Шидов бо-лон бусад бүхы горог соогоо суутай. Нүхэр Шестов, Михалев, Палеский, Точнев болон бусад—дууһал, хүшлэмшэ гэдэн алаар-тай. Эдэнэй ямаршье салын хүл-һээ абахада, ахи уугагүй, ха-рин тиймэ ябалда гаргахыс һэлэг-шадтэй тэмсэжэ ородог. Тэрэнэ харахалда, минн лэ хүн бүхэн ходооо иимэ яһаһан гэжэ омого-дохон хүсэгдэби.

Тийгээд маанашууд завод зото-ройнгоо һурагсал-бодолосоорой, күдүртөө-гэгээрэлтэй ажал аюуу-лада хэн залуушуулай ямарбаар хантажа, хабаадалсажа яһаһаниһе ехэ ланамжатай оролдосотойгоор ажгалдсагиди. Тэд өөһэһын ха-лаан—залуушуулай түлөө маа-наһаа онгоо хэн тиймэ ехээр оролдохо гэһонь! Маанад—үбгэл-баһал харуусаха ёһотойбди. Га-на хүдэлмэриншэһингөө бүлээр-рэй туһа али бүхы ойлгуулам-жын хүдэлмэри аюуулахын хойно-һоо оролдоһониди.

Ажалшалай зод жаргалай эхин—ажал хүдэлмэри. Хүдэлмэри-ний шан—салын. Эдэнэй архин хэрото һулааар бузарлагдала ба-шэ, харин ажалшан бүхэнэй өөрын хамгай шуулаа аша ту-һала сүм зөрүүлгатаха үшартай.

Г. ЛЕНХОВЕЦ, «Электромашин» заводой үннэй хүдэлмэриншэн, коммунист ажалтай ударник.

„ГУРГАЛДАЙН ГУРБАН СЭСЭН“ (Рассказ-сценкэ)

Унөөхи онтохондо хэлсэгшэ «Гургалдайн гурбан сасэнтэй» адирхуу хуубүүдэр мүнөөдэр, субботодо, Улаан-Удэнгөө гол гудамжын туһа гэгтэ уулзааб. Һахалаа хүсэд ургажэ үшөө үрэдүгэй, эжы бабайнгаа харуулһаа һайхан лэ мулгараад, ажабайдалайнгаа бэлшээрлэ амаараа гарахаа заабалһан энэ хүйхэр гурбан өөр хоорондоо һайргайһаан хөөрлэхэдэ бай-бал даа.

Нэгэдэхинь. Түрүүшын номооршын амаршалнаб (гарын барина). Уһааа һэм. Яһала уянгатайшье, шангааршье бэшгэдэһон шүлгүүтэ байна. Байза яаха гэшэбиди... Шүлгэһэй жооло болонһон түрүүшын «шүбүүхэйһын» угаагаа һаа, гоё байгаа даа (Һаһаа алдана, «Сэлэнтэ» ресторан тэһш нүдөө хаймаала-хина).

Хөөрдохинь. Хари гыш! Тэд би театр ошохо һанга-тай билет абаха гэжэ ябаабиди.

Нэгэдэхинь. Хаял дээ тэрэ театр, киногоо. Хаараг-лэ сааш. Уһил хада харагдаһан юмэ бэшэ гү даа. Хүнэй зүрхэ сэлхэл хүдэлгэхэгүй тэрэхэн эжэж ха-ража, һажжа һүчхнаар...

Гурбадахинь. (Дээгүүр юмэ хараашалан, ёлзлө-нө). Бүхы дэхэдэ алдаршаһан сүгта Лопе де Вега, Шекспир, Бернард Шоу, Островский гэгшэдэй зүжэ-гүүдэс хараа һаа харалтай ха юм даа.

Нэгэдэхинь. (Гурбадахид). Тэд шимнэй зүжэгшэ һон хадаа, нэгэл шангаһан юмэ шүрүүхалха яанаш. Халат, би шигин орондо байгаа һаа... Халаһамин холо хуягээр абаха һэм. (Эмисегэһэн).

Гурбадахинь. Хуягжэ бүү ялаарай. Тээ һая теат-райхил үнөөхи зүжэгшым зүбшэн хэлсээ бэлэй. Тэрэ һоһор ухатай нагениншье орбо, гүнзгэхэн ух-тай зүжэгшым ойлгогүй. Нанаа бээш. Франциһ элита зоһолшо Стендалин амидыа зоһолоһын уд-ха ойлгогдоогүй һамай. Харин һаһа бараһанһаан хойшо ойлгогдоо һам шув.

Хөөрдохинь. Хэрэггүй юмэ шалыхаа болитгыл даа. (Дураа гутаһа).

Нэгэдэхинь. (Хөөрдохид). Дүү хубуун, шагналжа-бай, саашадаа шамаа туһатай болохо. (Гурбадахини-гаа эжэ мурьы элбэхэ дольбохо зуураа). Хайша ха-рэгээр ажалладаг нэгэ колхозой түрүүлэгшэ тухай халдууһаһан рассказ бэшгэһэм. Ноёл тухай муу-гаар бэшгэлтгүй юм шув гэжэ тээ һая хэлэ бэлэй. Гайхалтай! Нигэхэлэе юун тухай бэшэхэ хүнбид.

Гурбадахинь. Ямаршье ухатай уншагшын ойлго-хогүйгөөр мушхажархихадаа гоё бшуу даа.

Нэгэдэхинь. Байза даа, бишини бэшэхэл байхаб.

Угэ хүүртэ халаһан хоёрһоо дураа гутаһан хөөр-дохини үйлсйн булан тойроһон, театр тэһш яараха. Хөөрдохогэ гэгээрхитһэн хоёр ехэл һэр-мэр гэлдэл, хайшаашье ошохо ойлгон алажа зогсобо.

Нэгэдэхинь. (Гурбадахид). Золгн маанаһаа тэр-лөө ёһотой, һаагтахатгүй хүйхэр ябаа ха. Маанаһаа тэрлөлжэ холо хаанашье ошохогүй. Тэрэхэн ном гар-ганаһаа хамараа һарнайгаа гү? Тэрэ һулахан шү-лгүүдмьнэ хараһаан нэгэ шангаһан статья бэшэд. «Буряад үнэндэ» гаргуулаха байна. Хоншодыс ма-танһан шүлгүүдээр, золгн, холо хараһал гэжэ һаһаа гү!

Гурбадахинь. Эүб, эүб! Няд гэмэ шангаар бэшжэ орхи. Абагүй ябаа халаһан, энэһини оһон абаһ маанаһаһаа харты хаажа болохо.

Нэгэдэхинь. Нүхэр! Халаһанһаа мүнгэтэй гүш? Ша-ра уһа уугаа һаа...

Гурбадахинь. Угы! һуульһини хашарһым һам-ганиһ абаал хаш!

Нэгэдэхинь. Тийгээд һаа, нүхэр гэр гэртээ ошожо, теледзорһа хараа! даа. (Һаһаа алдана).

Халат, хүн бүхэн субботодо ондо ондоогоор үнгар-гэһ бшуу даа.

М. ОСОДОВЕ.

НЭЖЫ ХУБСАҢА ХАИШАН ГЭЖЭ СЭВЭРЛЭЖЭВ?

Хонин даха дэгэл, хүнжэл гэхэ матэ нэжы хубсаһанай үһэ нооһынэ сэвэрлэхэ гэжэ паа, хара ороһонхой гү, али цэһинсын ооторьбо абажа, сэвэрхэн түмэр гү, али шабар амһарта соо хэжэ, гараараа хухажа байгаад, пешэн дээр гү, али электронтиткэ дээр халааха юм. Гарайнгаа халахатай адли тэрэнээ абаха. Тийгээд тэрэ халуун ооторь-бодо дэбидгэлэн нэжы хубса-һан дээгүүрээ аджажа, гараа-раа шударха, һууларнэ тэрэ-нэ шеткоор арилгажа гү-бихэ.

Хэрбээ ооторьбогүй һаа, тэрэнэй орондо дэбидхайгүй.

нойтоншог аад, сэвэр хөөрөөгэй хибэдэлэ хэрэгдэхэ.

Һууларнэ хубсаһаа баһал һэжэржэ, таруу шүдэтэй һа-маар үһэ нооһынэ һамнаха.

Мүн хартааһын талха гү, али манна крупа хэрэгдэжэ болоно. Тэрэнэй али нэгис хубсаһан дээгүүрээ сасажэ, га-раараа эгээл угажа байһаншуу-гаар үржэ. Удаань баһал һэ-жэрхэ юм ааб даа.

Хэрбээ үһэ нооһонхойн эхэ муухай болонһон байбиди, бенжин халта хонһон хартаа-һын талхаар арилгажа. Тинхэ-дээ энэ кашаараа үржэ, һуу-ларнэ хатажаа гүбихэ.

Хониной арһаар өһон түб-саһан хартааһын талхаар

илангаа һайнаар арилгадана, үнөөхил дүн сагаһан үнгэтэй болодог. Зүгөөр хубсаһаа нооһоорнэ стол дээрэ дэлгэ-жэ, талхаа удхынһөөр, жэгдэ зохиодоор тарааха хэрэгтэй юм. Һууларнэ һонин шанартай ми-лэ гү, али «Нойст» гэжэ бо-рошот хэһон бүлээн уһа пиль-веризатор соо хэжэ, дээгүүрнэ һайсахан нороторн сүршэхэ. Тийгээд тэрэ зуурмагаа гараа-раа нидхэрхэ.

Удаань хатаһан хойнонь шет-коор арилгажа. Хэрбээ тинхэ-дэ хубсаһанай хүсэд сэвэр бо-лоогүй һаань, хажин дагшаа. Одоол ингэжэ сэвэр болонһон хубсаһаа һэжэрхэ, үһэ ноо-һынэ һамнаха болоно.

Толи Мэр

толилол

УРИНАН „ДУЛААН“

Захаамин һайхы Заахан һууринуу Сарюун гоё түх Цахир тосхон Тэндэл ошонхой Тэбхын харагда Тэ-ты ямар хүй Тэсэхэ зоболонго Онгоинхойл байһ Орохоо кинодо Хахад часай түр Хаража һуугша Хульһы шэл гү Хүйтэн мульһөө Аргагүй һонинш Арнагаа шамда Зарим һанаамай Захатай дууһаа Унжэжэн нүгөө Умдоод пэһини Унжэлэл нилэ Унжэлэл шэрүү Намшуу олон би Нарата үдэрүү Гансан дахин б Гэгээгэдш бэшэ Шангурун даһш Шанган һууһаа Урэ гараһан ур Уһыл хадаа үһи Аймаган дарга Аншалуулажа Ц «Урин дулаан» Урижа еруулаха Улад зонгойтоо Урпашан абажа

Е. На Захаамин айна Цахир тосхон.

ЁГТО МУ

1. ШҮҮМЖ

Шүүмжэлэе һаан Шүлһөө татан Һайрхуулаа һаан Һаар нарин бол Орооо харин шүт Орооо шарай Даргаар саары Даргыш шарай

2. НАЙДУУ

Найдан, Найдаа Найма дахин на «Зууһнаа—зууд, Зутар гоёор на Зуд амтатай на Зүгын шара та Зүгөөр нэгэтшэ «Зүсын бэшэ»

3. „МУРЬ“

Хуршындиөөс өм Мүршөөндэ ур Уянгатайхан бэш Уялга баталда. Угаахаджа тэрэ Урмашан тарга Бүүдээрнэ тинд Отто мартаба. Бүүдлын һуур Эзэлһэн байба.

ПРА БУРЯ

Мүнөөдэрэй

Нэгэдэхинь хуушалан нугада гэдэн гаршаг до-зонай статья (Ун-гай «Коммунист» «Нютагай Совет-тыс угуулаан» доро матернальн Уран зоһолшын сэвэдын хүдэлмэ-ай мэдээсэл.

Хөөрдохинь хуушай тарилга цалганабиди доро реидөөс бэ-риал. Байгалай байһар хэр олон Фельстон.

Гурбадахинь хуушай гэдэн зүжэг хилын саһаһаа

Дүрбэдэхинь хуушай ботини оһонгэи.

Редактор Ц. О

190617.